

דף תרגול: לשון עברית – מהמעבדה של פרופסור שורש ועד פריצה למערכת העיתון

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות חלקי דיבר, שורש ובניין
- להכיר ניבים וצירופי לשון ואת משמעותם
- לתרגל מילות קישור ובניית משפט מורכב

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – חלקי דיבר, שורש ובניין

1. א – כתב
2. ב – יפה
3. ב – אבל

חלק ב' – ניבים וצירופי לשון

1. נכון – כך מוגדר ניב בשפה
2. לא נכון – זהו ניב שמשמעותו ליצור אווירה נעימה בפגישה חדשה
3. נכון – זה תפקידן בלשון

חלק ג' – מילות קישור ותחביר

1. אבל
2. כדי ש

חלק ד' – ניבים ומשמעותם

1. 1 – ב (להתחיל שיחה באווירה נעימה)
2. 2 – א (לנסות לעשות דבר מעבר ליכולת)
3. 3 – ד (להיות כן ולהודות באמת)
4. 4 – ג (לשכנע מישהו בעדינות)

חלק ה' – כתיבה והבנה

1. שורש הוא שלוש אותיות הבסיס; בניין הוא התבנית שבה המילה נבנית

חלק ו' – כתיבה יצירתית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הבנה בסיסית של שורש ובניין
- זיהוי נכון של ניב ומשמעותו המטפורית
- השלמת המילה משועבד

טיפים להפעלה:

- אפשר לקשר כל חלק בדף לאחד מחדרי הבריחה באתר לפני המשחק בפועל
- מומלץ לעבור על חלק הניבים בעל פה ולבקש דוגמאות נוספות מהתלמידים
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: לשון עברית – מהמעבדה של פרופסור שורש ועד פריצה למערכת העיתון

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

באתר חדרי הבריחה הלשוניים פותרים מנעולים בנושאי חלקי דיבר, שורש ובניין, ניבים, מילות קישור ותחביר. דף זה מתרגל בדיוק את הנושאים האלה כהכנה לפתיחת החדרים.

בנק מילים: אבל | כדי ש

1 חלק א' – חלקי דיבר, שורש ובניין

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו שורש המילה "כתיבה"?

א) כתב ב) תיבה ג) כתיבה

2. איזו מהמילים הבאות היא שם תואר?

א) רץ ב) יפה ג) שולחן

3. איזו מהמילים הבאות היא מילת קישור?

א) שולחן ב) אבל ג) יפה

2 חלק ב' – ניבים וצירופי לשון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ניב הוא צירוף מילים שיש לו משמעות מיוחדת, שונה מהמשמעות המילולית	☐	☐
2	הביטוי "לשבור את הקרח" מתייחס תמיד לשבירת חתיכת קרח אמיתית	☐	☐
3	מילות קישור משמשות לחבר בין משפטים או רעיונות	☐	☐

3 חלק ג' – מילות קישור ותחביר

השלימו את המילה החסרה.

1. אני רוצה לצאת, _____ יורד גשם בחוץ

2. הוא למד הרבה _____ יצליח במבחן

4 חלק ד' – ניבים ומשמעותם

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לשבור את הקרח	___	**א.** לנסות לעשות דבר מעבר ליכולת
2. לקפוץ מעל הפופיק	___	**ב.** להתחיל שיחה באווירה נעימה
3. לשים יד על הלב	___	**ג.** לשכנע מישהו בעדינות
4. לדבר על לב	___	**ד.** להיות כן ולהודות באמת

5 חלק ה' – כתיבה והבנה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין שורש לבניין

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

כרטיס יציאה

מהו שורש ומהו בניין?

תנו דוגמה לניב והסבירו את משמעותו

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️